
Aan de orde is de **eindstemming** over het **Voorstel van wet van het lid Halsema, houdende verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot invoering van de bevoegdheid tot toetsing van wetten aan een aantal bepalingen van de Grondwet door de rechter (28331)**.

(Zie vergadering van 12 oktober 2004.)

De **voorzitter**: Ik geef de heer Luchtenveld gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

De heer **Luchtenveld** (VVD): Voorzitter. Wij hadden gevraagd of wij op verschillende dagen zouden kunnen stemmen over de amendementen en over het wetsvoorstel, omdat wij in de gelegenheid wilden zijn om een eindafweging te maken zodra duidelijk was hoe precies de tekst zou luiden van de artikelen waaraan constitutionele toetsing mogelijk zou zijn. Dit is nu duidelijk. Ik stel vast dat alle amendementen die de VVD-fractie ± soms met andere fracties ± heeft ingediend, inmiddels zijn overgenomen in nota's van wijziging. Ik stel verder vast dat de amendementen waar wij bezwaar tegen hebben, door de Kamer zijn verworpen.

Er blijft dan nog een punt over, namelijk de vorm van constitutionele toetsing. Wij geven de voorkeur aan toetsing door een constitutionele raad of een constitutioneel hof boven toetsing door iedere rechter. Wij hebben in het Kamerdebat echter kunnen vaststellen dat daarvoor zelfs geen gewone meerderheid is op dit moment. Dus staan wij nu voor de vraag of wij als tussenstap een constitutionele toetsing zullen accepteren zoals in dit wetsvoorstel is neergelegd. Alles afwegende heeft de VVD-fractie besloten dit te doen en voor dit wetsvoorstel te stemmen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van het CDA tegen dit wetsvoorstel

hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

Mevrouw Halsema, ik vraag u als initiatiefnemer van dit wetsvoorstel of u bereid bent om de verdediging van dit wetsvoorstel in de Eerste Kamer op u te nemen.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Voorzitter. Dit is mij een grote eer en ik verheug mij erop om daarna weer bij u te mogen terugkeren.

De **voorzitter**: Dit is een interessante mededeling. Dank u wel.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over moties, ingediend in het notaoverleg over **Koers BVE**, te weten:

- de motie-Mosterd c.s. over het criterium arbeidsmarktperspectief (27451, nr. 36);
- de motie-Lambrechts c.s. over de bestuurlijke rol van de landelijke overheid (27451, nr. 37);
- de motie-Vergeer c.s. over de secundaire lasten in de BVE-sector (27451, nr. 38);
- de motie-Vergeer/Azough over een voorstel voor een bandbreedte van de secundaire lasten (27451, nr. 39).

(Zie notaoverleg van 27 september 2004.)

De **voorzitter**: Op verzoek van mevrouw Vergeer stel ik voor, de motie-Vergeer/Azough (27451, nr. 39) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Mosterd c.s. (27451, nr. 36).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

In stemming komt de motie-Lambrechts c.s. (27451, nr. 37).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

In stemming komt de motie-Vergeer c.s. (27451, nr. 38).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de

aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de LPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over moties, ingediend in het notaoverleg over **Koers PO/VO**, te weten:

- de motie-Jan de Vries c.s. over een visie op de bestuurlijke verhoudingen tussen de overheid en het onderwijs (29800-VIII, nr. 8, herdruk);
- de motie-Jan de Vries c.s. over de verantwoordelijkheid van ouders in het bestuur en medezeggenschap van scholen (29800-VIII, nr. 9).

(Zie notaoverleg van 4 oktober 2004.)

In stemming komt de motie-Jan de Vries c.s. (29800-VIII, nr. 8, herdruk).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

In stemming komt de motie-Jan de Vries c.s. (29800-VIII, nr. 9).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over moties, ingediend in het notaoverleg over **Agenda vitaal platteland**, te weten:

- de motie-Kruijssen over een plattelandseffectrapportage (29576, nr. 2);
- de motie-Kruijssen/Vos over kwaliteitsborging van beleidsdoelen voor de natuur (29576, nr. 3);
- de motie-Schreijer-Pierik c.s. over het niet toepassen van het nee-tenzij-regime (29576, nr. 4);
- de motie-Schreijer-Pierik c.s. over het van kracht verklaren van het ja-mits-regime (29576, nr. 5);
- de motie-Schreijer-Pierik c.s. over afzien van verdere clustering (29576, nr. 6);
- de motie-Schreijer-Pierik c.s. over gemengde bedrijven, niet-grondgebonden landbouwbedrijven en intensieve veehouderij in de uitvoeringsprogramma's van de

Voorzitter

nationale landschappen (29576, nr. 7);
- de motie-Vos over het vaststellen van criteria voor landschapskwaliteit (29576, nr. 8);
- de motie-Snijder-Hazelhoff/Schreijer-Pierik over kavelruil en landinrichting als structuurverbeterende instrumenten (29576, nr. 9);
- de motie-Van der Ham over bosaanplant rondom steden (29576, nr. 10).

(Zie notaoverleg van 4 oktober 2004.)

De **voorzitter**: Op verzoek van mevrouw Kruijzen stel ik voor, haar motie (stuk nr. 3) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Kruijzen (29576, nr. 2).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

In stemming komt de motie-Schreijer-Pierik c.s. (29576, nr. 4).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de LPF, de ChristenUnie, de SGP en de Groep Wilders voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

In stemming komt de motie-Schreijer-Pierik c.s. (29576, nr. 5).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de LPF, de ChristenUnie, de SGP en de Groep Wilders voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

In stemming komt de motie-Schreijer-Pierik c.s. (29576, nr. 6).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van

de VVD, het CDA, de LPF, de ChristenUnie, de SGP en de Groep Wilders voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

In stemming komt de motie-Schreijer-Pierik c.s. (29576, nr. 7).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de LPF en de Groep Wilders voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

In stemming komt de motie-Vos c.s. (29576, nr. 8).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, D66 en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

In stemming komt de motie-Snijder-Hazelhoff/Schreijer-Pierik (29576, nr. 9).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de LPF en de Groep Wilders voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen. Hierbij zij aangetekend dat de Groep Lazrak afwezig is.

In stemming komt de motie-Van der Ham (29576, nr. 10).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de LPF tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het **Voorstel van wet van de leden Dubbelboer en Duyvendak houdende het ongedaan maken van de tijdelijkheid van de Tijdelijke referendumwet (29551)**.

(Zie vergadering van heden.)

In stemming komt het amendement-Vos/Kalsbeek (29551, nr. 11, II).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA en D66 voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 11 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

Artikel I wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen II en III en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Mevrouw Kalsbeek heeft verzocht om hoofdelijke stemming over het wetsvoorstel.

Vóór stemmen de leden: Crone, Van Dam, Depla, Dijksma, Dijsselbloem, Dittrich, Douma, Dubbelboer, Duivesteijn, Duyvendak, Eerdmans, Eijnsink, Fierens, Van Gent, Halsema, Van der Ham, Hamer, Heemskerk, Herben, Hermans, Van Heteren, Kalsbeek, Kant, Karimi, Kraneveldt, Kruijzen, Van der Laan, Lambrechts, Leerdam, Marijnissen, Nawijn, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Samsom, Smeets, Straub, Stuurman, Tichelaar, Timmer, Timmermans, Tjon-A-Ten, Tonkens, Varela, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verdaas, Vergeer, Vos, Klaas de Vries, Waalkens, Wilders, De Wit, Wolfsen, Adelmund, Albayrak, Arib, Azough, Bakker, Blom, Boelhouwer en Bos.

Tegen stemmen de leden: Buijs, Van de Camp, Cornielje, Çörüz, Dezentjé Hamming, Van Dijk, Van Egenschot, Ferrier, Van Fessem, Geluk, De Haan, Van Haersma Buma, Haverkamp, Hessels, Van Hijum, Hirsi Ali, Hofstra,